

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI

Kaina 35 c.

TRĘČIADENIS — WEDNESDAY, BALANDIS — APRIL 25, 1990

Nr. 80

Sovietų įstatymas, kad respublikos netaptų nepriklausomos

Išstojimo tvarka neįmanoma įvykdyti

Maskva. — Čia spauda atspausdino Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbačiovo pasirašytą įstatymą „Dėl respublikų išstojimo iš sąjungos“. Skaitytajai gali būti įdomios tos taisyklės arba kaip ten vadinama „mechanizmas“, kuriuo turi vadovautis respublikos, norinčios būti nepriklausomomis.

Turi teisę atsiskirti

Kaip skelbia TSRS Konstitucijos 72-asis straipsnis, kiekviena sąjunginė respublika turi teisę išstoti iš TSRS. Naujasis įstatymas aiškina, kad tokiam žingsniui ji ryžtasi laisva savo tautų valia, kurią išreiškia referendumu (visuotiniu balsavimu). Referendumą sąjunginės respublikos Aukščiausioji Taryba skiria savo iniciatyva arba jei to reikalauja vienas dešimtadalis TSRS piliečių, nuolat gyvenančių šios respublikos teritorijoje ir turinčių balsavimo teisę pagal TSRS įstatymus. Beje, sąjunginėje respublikoje, kurios teritorijoje kompaktiškai gyvena nacionalinės grupės, sudarančios tos ar kitos vietovės gyventojų daugumą, jų referendumo rezultatai susumuojami atskirai.

Du trečdaliai piliečių

Kaip paruošti ir surengti referendumą, kaip nustatyti jo rezultatus? Pasirodo, tai priklauso ne vien nuo pačios respublikos. Pavyzdžiui, TSRS Aukščiausioji Taryba, sudėrinusi sąjunginės respublikos Aukščiausiąją Tarybą, sprendžia, ar jos teritorijoje stebėtų teisėmis dalyvauja ar ne Tarybų Sąjungos, sąjunginių ir autonominių respublikų, autonominių darinių įgaliotieji atstovai. TSRS Aukščiausioji Taryba gali, jei tai laiko būtinu, ir respubliką balsavimo laikotarpiu pakviesti Suvienytyjų Tarybų Organizacijos atstovus.

Respublikos sprendimas išstoti iš TSRS laikomas referendumu priimtu, jei už tai pasisako ne mažiau kaip du trečdaliai TSRS piliečių, tuo metu nuolat gyvenančių respublikos teritorijoje ir turinčių balsavimo teisę.

Teisėtas referendumas...

Referendumo rezultatai patiekiami TSRS Aukščiausiajai Tarybai. Kai nustatoma, kad jis surengtas teisėtai, šis klausimas perduodamas TSRS liaudies deputatų suvažiavimui. O jei randama įstatymo pažeidimų? Per tris mėnesius TSRS Aukščiausioji Taryba skiria pakartotinį referendumą.

Referendumo dėl išstojimo iš TSRS rezultatus ir gautus suinteresuotųjų pasiūlymus TSRS Aukščiausioji Taryba per mėnesį išsiuntinėja visų sąjunginių ir autonominių respublikų, taip pat autonominių darinių valdžios aukščiausiesiems organams — kad išstudijuotų ir įvertintų dėl šio išstojimo galinčias kilti pasekmes.

Pereinamasis laikotarpis

Visą tą medžiagą vėliau nagrinėja TSRS liaudies

deputatų suvažiavimas. TSRS Aukščiausiosios Tarybos teigimu, suderinęs su išstojančiosios respublikos Aukščiausiąja Taryba, suvažiavimas nustato pereinamąjį — ne daugiau kaip penkerių metų — laikotarpį, per kurį turi būti išnagrinėjami su išstojimu iš TSRS atsiradę klausimai. Tam laikotarpiui sudaromos bendros derinamosios komisijos.

Pereinamuoju laikotarpiu TSRS Ministrų Taryba su išstojančiosios respublikos vyriausybe rengia pasiūlymus dėl valstybinių sienų, karinių objektų ir TSRS ginkluotųjų pajėgų dalinių, esančių minėtos respublikos teritorijoje, ir pateikia tai TSRS prezidentui, TSRS Aukščiausiajai Tarybai, o paskui — TSRS liaudies deputatų suvažiavimui. Taip pat plačiai nagrinėjami ir sprendžiami nuosavybės bei materialinio-finansinio atsiskaitymo klausimai.

Kaip aiškina naujasis įstatymas, TSRS piliečiams, gyvenantiems išstojančiosios respublikos teritorijoje, paliekama teisė rinktis pilietybę, gyvenimo ir darbo vietą. Išstojančioji respublika kompensuoja visas išlaidas, susijusias su piliečių persikėlimu už respublikos ribų. Įstatyme taip pat nemažai vietos skiriama ir nuostatoms, reguliuojančioms vienus ar kitus teisės saugos bei teisėtvaros sferos dalykus.

Dar kitas referendumas ir...

Paskutiniaisiais pereinamojo laikotarpio metais išstojančiosios respublikos aukščiausiosios valdžios iniciatyva gali būti surengtas dar vienas referendumas ankstesniame sprendime patvirtinti. Pakartotinis referendumas būtinas, jei to reikalauja viena dešimtoji čia nuolat gyvenančių TSRS piliečių dalis. Jei išstojimą iš TSRS tepatvirtina mažiau kaip du trečdaliai piliečių, ankstesnis sprendimas anuliuojamas. Naujas referendumas gali būti rengiamas ne anksčiau kaip po dešimt metų.

Jei daugiau kaip du trečdaliai piliečių ir pakartotiniu referendumu remia išstojimą iš TSRS, tuomet TSRS Aukščiausioji Taryba suaukšia TSRS liaudies deputatų suvažiavimą, kad šis patvirtintų, jog baigtos nagrinėti abiejų pusių — TSRS ir išstojančiosios respublikos — pretenzijos. O jau tada priimami atitinkami sprendimai ir patalpos TSRS Konstitucijoje. Respublika laikoma išstojusia iš TSRS.

Mažeikiuose uždaryta alyvos apdirbimo įmonė.

Popiežių Joną Paulių II pro garbes sargyba lydi Čekoslovakijos prezidentas Václav Havelis. Popiežius ten išbuvo dvi dienas, visur minių sutiktas entuziastiškai. Čia jis paskelbė, kad kvies Europos vyskupų sinodą.

Maskvos pasiūlymas Lietuvai

Mažeikių rafinerija uždaryta

Maskva. — Lietuvos vienintelės alyvos apdirbimo įmonės uždarys. Darbininkai buvo atleisti. Vyriausias inžinierius Albertas Ginbutas Mažeikiuose pareiškė, jog padėtis sparčiai blogėja visame krašte, nes fabrikuose baigiasi dyselinė alyva ir dujų atsargos.

Lietuvos ir Sovietų vyriausybė žmonės kalbą, jog bus surastas sprendimas, tačiau visa tai tik spaudos konferencijų tema ir atvykusį Lietuvos delegaciją leidžia laiką Maskvos viešbutyje, nes Kremlius nesutinka pradėti pasitarimų ir nori palaukti lietuvių nusistatymą, reikalaujanti sugrįžti į prieš kovo 11 dienos statusą Lietuvoje, praneša „New York Times“ korespondentas iš Maskvos.

Prez. Bushas vakar žadėjo pasitarti su Kongreso vadais ir paskelbti švelnų papeikimą, kad Sovietai Lietuvoje naudoja jėgą.

Maskvos siūlymas

Sovietų prezidento Gorbačiovo pranešėjas spaudai pasakė, jog Kremlius pasiūlė laikinai sulaukyti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo deklaraciją, kuri buvo paskelbta kovo 11 d., ir nuo šio taško pradėti kalbėtis. Maskva nereikalauja formalaus atšaukimo. „Mes nesakome, kad būtų viskas atšaukta ir panaikinta, ką jūs priėmėte“, pasakė prezidentinis kalbėtojas Arkadijus Maslennikovas. „Mes siūlome tik vieną dalyką — pradėti diskusijas konstituciniu pagrindu“. Tai reiškia — sovietų Konstitucija turi būti pripažįstama Lietuvoje. „O ką jūs darysite su įstatymais ir deklaracija, kurią jūs priėmėte, tai jau jūsų dalykas“, pasakė Maslennikovas.

Lietuvių vyriausybės atstovai linkę daryti kompromisą, tačiau tik laikino moratoriumo pobūdžio, bet tai negali būti galutinė sąlyga pasitarimams. Maskva sutinka, kad Lietuva būtų nepriklausoma, bet tik tai tomis sąlygomis, kurios buvo priimtos jau po to, kai Lietuva paskelbė savo nepriklausomybės atstatymo deklaraciją, tai yra po kovo 11 d. (Prašome apie tai įstatymą ir sąlygas skaityti kariojoje šio puslapio pusėje.)

TRUMPAI IŠ VISUR

— „Los Angeles Times“ praėjusį sekmadienį atspausdino ilgą Vytauto Landsbergio straipsnį, kad Lietuva, tas Baltijos kraštas, nesiekia įsteigti nepriklausomybės, bet atstatyti nepriklausomą valstybę, kuri neteisėtai yra okupavusi užsienio valstybę. Todėl laikraštis ir klausia, „ar pono ir vergo ryšiai turėtų tęstis ir toliau“. Dienraštis pažymi, kad Landsbergio straipsnį į anglų kalbą išvertė Gintė Damušytė.

— Londone apskaičiuota, jog praėjusį sekmadienį 136 kraštai dalyvavo minėdami Žemės dieną įvairiausiais paradais ir mingais bei kalbomis, kad Žemė būtų švaresnė žmonių gyvenimui. Ši diena buvo paminėta ir Lietuvoje, kai Vilniuje žmonės važiuojo dviračiais protestuodami prieš oro teršimą.

— Jeruzalėje Izraelio vyriausybė krikščioniškoje šio miesto dalyje pastatė žydams gyventi pastatus ir dėl to susilaukė didelio palestiniečių protesto.

— Libano grobikai paleido vieną amerikietį, kurį pagrobė prieš 39 mėnesius. Robert Polhill buvo perduotas Sirijos pareigūnams Beirute ir atvežtas į Damascus aerouostą. Iš čia jis atskrido į Wiesbadeną, kur yra gydomas ligoninėje, nes buvo labai nusilpęs.

— Kijeve dešimtimis tūkstančių ukrainiečių demonstravo protestuodami prieš Černobylio nelaimę, įvykusią sprogus branduolinei jėginei prieš 4 metus. Bet ši demonstracija baigėsi mitingu už Ukrainos nepriklausomybę. Dalyvavo maždaug 70,000 ukrainiečių.

— Chicagoje Roman Pucinski, buvęs kongresmenas, o dabar miesto tarybos narys, pareikalavo, kad rusai atlygintų nukankintųjų karininkų šeimas, kuriuos Sovietai sušaudė Katyno miške. „Vokiečiai sumokėjo milijonus reparacijomis po karo, kodėl rusai dabar negalėtų to paties padaryti — bent dalinai atlyginti nušautųjų šeimoms“.

— Chicagoje Roman Pucinski, buvęs kongresmenas, o dabar miesto tarybos narys, pareikalavo, kad rusai atlygintų nukankintųjų karininkų šeimas, kuriuos Sovietai sušaudė Katyno miške. „Vokiečiai sumokėjo milijonus reparacijomis po karo, kodėl rusai dabar negalėtų to paties padaryti — bent dalinai atlyginti nušautųjų šeimoms“.

— Reuterio žinių agentūra ką tik pranešė, jog Kazimieras Prunskienis viza įvažiavo į Ameriką, kad būtų išduota po viršinių konferencijos datos.

Čekoslovakija entuziastiškai sutiko popiežių

Ar bus Europa nuo Atlanto iki Uralo

Praha. Praėjusį šeštadienį popiežius Jonas Paulius II su neslepia džiaugsmu važiuojo Prahos gatvėmis ir kalbėjo, kad bus sujungta Europa ir kad komunizmas trupa kaip Babelio bokštas. Tik viena mistika yra likusi, kada ir kaip komunizmas žlugs. „Šiandien“, kalbėjo popiežius, „mes stovime prieš vieno Babelio bokšto griuvėsius žmonijos istorijoje“.

Dešimtimis tūkstančių žmonių pasitiko popiežių įvažiavimą į Prahos miestą, jo pirmąją kelionę Rytų Europoje po to, kai popiežius lankėsi savo gimtojoje Lenkijoje. Vėliau keli šimtai tūkstančių žmonių sveikino popiežių, atvykusį laikyti šv. Mišių netoli Vlatavos upės. Žmonės mėtė popiežiui gėles ir jis buvo labai patenkintas. Dar prieš 5 metus komunistinė vyriausybė neleido popiežiui dalyvauti čia pamaldose, o ir prieš 5 mėnesius jo vizitas nebuvo įmanomas.

Prezidento žodis

Čekoslovakijos prez. Václav Havelis, sutikdamas popiežių, išsireiškė: „Kad tai stebuklas“, nes ir pats Havelis iš kalėjimų ir disidentų tapo krašto prezidentu. „Meilės pasiuntinys atvyko į neapykantos ideologijos nuniokotą kraštą. Gyvasis

Mirė Vytautas Alantas

Vytautas Alantas — rašytojas, beletristas ir dramaturgas, publicistas, Lietuvių Rašytojų draugijos ir Lietuvių Žurnalistų draugijos garbės narys, po ilgos ligos balandžio 23 d. mirė Detroito. Laidojamas balandžio 26 d. Detroito. Velionis buvo gimęs 1902 m. birželio 18 d. Sidabrave, Naujamiesčio valsč. 1925-29 m. studijavo ir baigė Montpellier universitetą Prancūzijoje.

1930-34 m. buvo Eltos redaktorius. 1934-39 m. — „Lietuvos Aido“ vyr. redaktorius, 1941-44 m. Vilniaus Miesto Teatro direktorius. V. Alantas paliko gausų raštinę palikimą — publicistinius straipsnius, novelių rinkinius, dramos veikalus, romanus, monografiją, eilėraščių rinkinį. Jo prozos ir dramų stilius realistinis. Scenos veikaluose V. Alantas daugiausiai dėmesio kreipia į kovojančią lietuvių tautą. Jo romanai glaudžiai siejasi su vienu ar kitu Lietuvos praeities laikotarpiu. Su jo mirtimi netenka me gausaus žurnalisto ir talentingo rašytojo.

Viena Europa

Nuo pat pradžios šis popiežiaus apsilankymas buvo labai jausmingas. Popiežius visur kalbėjo čekiskai, įskaitant ir Čekoslovakijos dvasišką Prahos katedrą. Idmiausia tema buvo, kai jis pavadino Europą vienu kraštu nuo Atlanto iki Uralo. „Vieninga Europa nebėra sapnas“, pasakė popiežius, kai jis kalbėjo rašytojams, artistams ir intelektualams Prahos pilyje, vyriausybės būstinėje. „Tai nėra utopinis Vidurinių Amžių prisiminimas. Įvykiai, kurių liudininkais mes esame, šis tikslas taip pat gali būti pasiektas“. Europos praeitis yra krikščioniška, pridėjo dar Paulius Jonas II.

Nors neminėdamas komunizmo žodžio, popiežius sakė, jog komunistai padarė klaidą šiame kontinente pajungdami kultūrinį ir dvasinį gyvenimą materijaliam. Dievas gyvenime gali būti neįgiamas tam tikrą laiką, bet jis negali būti paneigtas visą laiką. „Noras kurti pasaulį be Dievo, parodė, kad tai yra iliuzija“.

Bet tuo pačiu popiežius išpėjo gimstančias naujas demokratijas Rytų Europoje, jog pašalinti komunizmą Europoje dar neužtenka, ir jei jis norima pakeisti sekularizmu, abejingumu, hedonizmu, praktiškuoju materializmu arba formaliu ateizmu, tai būtų maras Vakarams.

Vyskupų Sinodas

Popiežius savo vizitą baigė sekmadienį Bratislavoje, Slovakijos sostinėje. Jis pagyrė kardinalą F. Tomasek, kuris visą laiką kritikavo komunizmą. Čia popiežius pranešė, jog jis sukvies Europos vyskupų sinodą, kad būtų aptartas komunizmo žlugimas ir kartu iš to kylančios naujos problemos tautybėse, turint galvoje ir vokiečių susijungimą. Bažnyčiai svarbu esą, kaip atstatyti tautines bažnyčias, kurios komunistų buvo dešimtmečiais griauamos. Pavyzdžiui, Rumunijoje visai nežinoma, kiek ten yra katalikų, visai nežinoma, kiek ten yra kunigų, o situacija Ukrainoje yra dar blogesnė padėtyje, pasakojo Vatikano spaudos direktorius dr. Navarro.

KALENDORIUS

Balandžio 25 d.: Morkus evangelistas. Talmantas, Žadmantė.

Balandžio 26 d.: Klaudijus, Anakletas, Marcelinas, Dargailė, Gailenis, Vilūnė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:51, leidžiasi 7:41. Temperatūra dieną 83 l., naktį 57 l.

SKAUTYBĖS Kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ

Redaguoją j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

NAUJOSIOS VILNIO SKAUTŲ VEIKLA

Akyse vis dar stovi saulėta vasara, Dzūkijos stovykla, linksma skautiška nuotaika. Esame dėkingi jums visiems, nepagalėjusiems laiko ir pastangų perduoti mums savo patyrimą, kuris buvo mums įdomus ir pasirodė aukšto lygio. Tokio lygio, tikriausiai, mes dar greit nepasiekime, nes, turbūt, pradžia visada sunki.

Trumpai papasakosiu apie savo draugovės skautus. Naujojoje Vilnioje skautai įsikūrė 1988-ųjų metų rudenį, vieni iš pačių pirmųjų Lietuvoje. Miestelyje (dabar jis įjungtas į Vilniaus miestą) apsigyvenę daugiausia lenkai ir rusai, lietuvių mažesnė dalis. Daug šeimų mišrios tautybės. Tik trys tėvai iš 30 skautų tėvų domėjosi savo vaikų skautiška veikla. Mokyklos vadovybė ir skautų veiklą žiūrėjo nepalankiai. Tačiau, nežinodami šių sunkumų ir trukumų, pirmieji veiklos metai buvo romantiški ir įdomūs, nes sutapo su pirmaisiais tautos atgimimo žingsniais. Mūsų skautams teko juose dalyvauti: pirmą kartą viešai švenčiant Vasario 16-tąją (stovejo garbės sargyboje prie katedros altoriaus, prie tautinės vėliavos); perkelti šv. Kazimiero karstą iš šv. Petro ir Povilo bažnyčios į katedrą tvarkę eiseną; dalyvavo atidengiant memorialinę lentą prie namo, kuriame 1918 m. buvo paskelbta Lietuvos Nepriklausomybė; vežė pirmąjį kryžių nuo Vilniaus skautų į Kryžių kalną (ta kryžių padarė Baltupio skautai); dalyvavo abiejuose respublikiniuose skautų suvažiavimuose. Vaikams tai neužmiršdami įspūdžiai.

Šiais mokslo metais švietimo ministerija, ir tuo pačiu mūsų mokyklos vadovybė, oficialiai pripažino skautus ir leido jų veiklai naudotis mokyklos patalpomis. Nuo šio rudens ir skautus yra susirafę mūsų

mokykloje 50 vaikų. Pernai visi skautai buvo dešimtmečiai (ketvirtų klasių mokiniai). Šiais metais įstojo septintokai ir aštuntokai.

Nuo rudens padarėme keletą ekskursijų, dalyvavome talkoje tvarkant Gedimino pilies šlaitus ir Vilnelės pakrantę. Ant Trijų Kryžių kalno dalis mūsų pernykštinių skautų-kandidatų davė skautišką įžodį. Planuojame suruošti skautišką vakarą savo mokykloje Vasario 16 d. garbei. Kartu su Baltupio skautais (ir dar kai kas prisidės) švėsime Kūčias, o Kalėdas — kartu su visais Vilniaus skautais. Užmiršau dar paminėti, kad mokykloje leidžiame skautų sienlaikraštį.

Vasara, „Dzūkijos“ stovykloje vartydamas jūsiškę literatūrą, radau parašytą apie jūsų skautišką centrinių lėšų paskirstymą, kur minima, kad 20 ar 25 nuosimėčiai jų skiriama skautų vienetų (draugovių ir tuntu) veiklai vystyti. Norėčiau sužinoti, kaip tos lėšos naudojamos. Klausiu tai dėl to, kad mes iki šiol visiškai neturime jokių lėšų draugovių veiklai. Tradiciniai būdai, apie kuriuos, berods, pasakojote, pas mus dar neprasiskynė kelio ir dėl specifinių sąlygų tas procesas bus nelengvas. Tikriausiai, visada taip būna, kad pradžia nėra lengva. Mes tikimės, kad ateityje šiuos sunkumus nugalėsime. Šiomis dienomis vyksta subruzdintas apsiųgti Vilniaus krašto jėgomis, kuos iki šiol nebuvo reikiamai susibūrę.

Broliški skautiški linėjimai nuo Naujosios Vilnios skautų JAV lietuvių skautams.

s. Edv. Sakalauskas

Čia pateikėme santrauką laiško, praėjusių metų gruodžio 23 d. rašyto vs Česlovui Kiliui, kuris su laiška rašančiu susipažino pernai Lietuvos skautų stovykloje, Dzūkijoje. (Red.)

Lietuvos skautai demonstracijoje prie Vilniaus katedros.
Nuotr. M. Vasilauskienė

Šv. Jurgis.

Žemaitijos dievdirbio kūriny.

MALDA Į ŠV. JURGĮ, VISŲ SKAUTŲ GLOBĖJĄ

Globėjau, šventasis Jurgi, išmelsk palaimos visiems visų kraštų broliams skautams ir sesėms skautėms, kad tavo užtariamai mes neštume per pasaulį Kristaus vėliavą, mylėtume kiekvieną žmogų ir kiekviename gamtos kūrinyje mylėtume amžinąjį Kūrėją, kuris gyvena ir viešpatuoja per amžius. Amen.
Kun. Stasys Yla

ŠV. JURGIO, SKAUTŲ GLOBĖJO KELIU!

Šv. Jurgio, simbolio gėrio laimėjimui kovoje su blogiu ir viso pasaulio skautų globėjo šventės proga, kviečiu visus seses ir brolius jungtiniu geruoju darbeliu atžymėti šią dieną.

Mūsų sesės-broliai Tėvynėje išgyvena — tikrai nelauktą ir nesitikėtą patirtį: LAISVAS PASAULIS ATSUKA NUGARĄ TEISETAI LAISVĖS SIEKIANČIAI TAUTAI. Neturime fizinės jėgos, kuria galėtume prilygti pavergėjui. Bet galime kalbėti. Galime kartoti, kartoti ir nesustoti kartoje, VISAM PASAULIUI, kad KIEKVIENAS ŽMOGUS TURI TEISĘ BŪTI LAISVU!

Lašas po lašo akmenį pratašo — sako sena lietuvių patarlė. Pritaikykime ją savo atveju. Aidu atkartodami sesių-brolių šauksmų Tėvynėje, neleiskime niekam ramiai miegoti, kol nebus laisva LIETUVA.

Yra skatinimas rašyti laiškus prezidentui Bush, siunčiant kopiją prez. Gorbaciovui. Taip pat savo senatoriams ir kongresmenams. Parašykime nors po vieną laišką jiems, pradėdami šiandien, reaguodami į kiekvieną naują priespaudos apraišką Tėvynėje, kaip ir pritarimą tam čia, laisvę ir demokratiją propaguojančiame krašte. Apeliuokime, prašykime paramos. Įtraukime ir akciją ir savo draugus kitataučius, jų organizacijas — gaukime jų laiškus-pasisakymus tuo klausimu.

Kiekvienas renginys, užduotis ar demonstracijos Tėvynės laisvės siekyje, yra taip pat papildomai ir mūsų skautiškojo Geležinio Įstato įsipareigojimo dalis! Tenelieka nė vieno — nuo jauniausiojo iki vyriausio, — be inaso laisvės siekiui tada, kada visokeriopa talka ir parama yra taip labai svarbi ir reikalinga.

Visas pasaulis tegirdi Laisvės siekį Tėvynėje!

Budėkime!

v.s.t.n. Stefa Gedgaudienė,
LSS Vyriausia Skautininkė

PAKĖLIMAI IR APDOVANOJIMAI

LSS Tarybos pirmininkui, Brolijos Vyriausiam skautininkui ir Seserijos Vyriausiajai skautininkei pristatius, Šv. Jurgio — balandžio 23 d. proga, LSS Tarybos Pirmija XV-tu slapto balsavimo korespondenciniu posėdžiu skautiškoje veikloje pasižymėjusius vadovus, esančius į vyresniškumo laipsnius ir apdovanojo LSS Garbės ženklais.

Į vyr. skautininkės laipsnį:

s. Laima Jarašūnienė — Los Angeles

Į skautininkės laipsnį:

ps. Rimvyda Baipšienė — Los Angeles

ps. Irena Gerdžiūnienė — Anglija

Į paskautininkės laipsnį:

v.s.t.n. Ina Balsytė — Toronto

v.s.l. Vytautas Janušis — Cleveland

v.v.l. Paulius Jozaitis — Chi-

cago

v.v.l. Jurgis Lendraitis — Chicago

v.v.l. Linas Paulius — Chicago

v.v.l. Jonas Platakis — Chicago

v.s.l. Gema Phillips — Boston

v.s.l. Naida Šnipaitė — Boston

v.s.l. Alma Traškaitė — Anglija

Apdovanojama Lelijos ordinu:

s. Birutė Banaitienė — Boston

Budėkime!

v.s.fil. Petras Molis

LSS Tarybos Pirmijos pirmininkas

ATLANTO RAJONO STOVYKLA

Atlanto rajono skautų ir skaučių stovykla vyks rugpjūčio 19-26 dienomis B.S.A. Camp Resolute, Bolton, MA, maždaug 15 mylių į rytus nuo Worcester, MA.

LSS VADOVYBĖS RINKIMŲ PREZIDIUMAS PRANEŠA

LSS vadovybės rinkimų prezidiumas praneša, kad, dėl įvairių susijusių aplinkybių, dalyvavimui LSS Vadovybės rinkimuose registracijos lapų išsiuntimą teko atidėti iki balandžio 25 dienos. Visi gavę registracijos lapus, prašomi juos grąžinti prezidiumui iki gegužės 15 dienos. Jei dėl kurių priežasčių (pakeisto gyvenamojo adresą ir pan.) iki gegužės mėn. 1 dienos nebūtumėte registracijos lapų gavę, kreipkitės į prezidiumo pirmininką s. fil. Leoną Maskaliūną, 6 Brook Lane, Palos Park, IL 60464, tel. 708-361-5128.

LSS FILISTERIŲ VAKARIENĖ

F.S.S. Chicago's skyriaus valdyba kviečia visus narius bei jų svečius į F.S.S. vakarienę penktadienį, gegužės 4 d., 7 val. vak. „Baltijos“ restorane, 8100 Roberts Rd., Justice, IL.

Pasitarime dalyvaus amerikietės mokytojos neseniai grįžusios iš apsilankymo Lietuvoje. Jos pasidalins savo patirtais įspūdžiais. Vakarienės kaina 10 dol. asmeniui. Prašoma iš anksto registruotis pas fil. Jolandą Kereliene, telf. 708-257-2558. Visi dalyvaukime vakarieneje ir išgirsime kitataučių pranešimus apie Lietuvą.

ŠV. JURGIO SUEIGA CHICAGOJE

Šv. Jurgio sueiga — vakarone penktadienį, balandžio 27 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje ruošia Chicago's skautininkai ir skautininkės. Iškilmingoje dalyje bus pakeliami ir LSS vadovybės garbės žymenimis apdovanojami žymenų įteikimai. Skautininkai ir skautininkės dalyvauja uniformuoti. Kvietiama dalyvauti visa Chicago's skautiškoji šeima ir skautiška veikla susidomėjusioji visuomenė.

VYR. SKAUČIŲ DĖMESIUI

Pranešama, kad Atlanto rajono 1990 m. vasaros stovykloje bus vyresniųjų skaučių stovyklė. Kvietiam visus Atlanto rajono vyr. skautes dalyvauti stovykloje. Pastovyklės viršininkė bus vyr. sk. sl. Rūta Kalvaitytė iš Bostono. Stovykla vyks Resolute Scout Reservation, Bolton, Mass., rugpjūčio 19 d. — 26 dienomis.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

LSS STOVYKLA RAKE

LSS skautų ir skaučių stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan, šią vasarą vyks liepos 14-28 dienomis. Registracijos lapai gaunami pas tautininkus ir stovyklos direktorių s. Joną Tamulaitį.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Augliai, limfinė sistema)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5848 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 738-4477;
Rez. (708) 246-0087; arba (708) 246-5581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 925-2670 arba (1-312) 486-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujotakos ligos
Ne chirurginis išsiplėtimų venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 586-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 582-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5435 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. (1-312) 585-2900 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1168;
Rezid. (708) 385-4811

Dr. Tomasas kabineto peromė

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5833

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4295 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300;

Rez. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RINGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

PETER STECY, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, IL

Tel. (1-312) 925-2670

1185 Dundas Ave., Elgin, IL 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 588-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)

Tikrina akis, pritaiko akinius

2618 W. 71st St.

Tel. (1-312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts., Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.

Tel. (708) 448-1777

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.

Gydytojas ir chirurgas

Anestezijos ir skausmo gydymo specialistas

Sherman ligoninė, Elgin, IL

Tel. (708) 837-0005

Skambinti galima 24 val.

Dr. Tomasas kabineto peromė

T. RAMA, M.D.

Specialybė — Chirurgija

2454 West 71st Street

Tel. (1-312) 434-1818; Rez. (708) 832-8889

Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.

3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS

2636 W. 71st St., Chicago, IL

Tel.: (1-312) 436-0100

11800 Southwest Highway

Palos Heights, IL 60463

(708) 381-0220 (708) 381-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.

Šešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. (1-312) 776-2880.

Rez. (708) 448-5845

EDM

NĖRA LAIDAS DEMOKRATIJAI

Kai žiūrime į Centro Amerikos rinkimus, kuriuose yra išrinktos civilinės valdžios, neturime išiešti iš akių kariuomenės tradicijų ir galių. Gera pamoka pasauliui ir Jungtinės Amerikos Valstybės buvo Panama. Ten stovėję Amerikos kariuomenė ir saugoja Panamos kanalą. Šalia jos rinkimuose laimėjęs Endara turėjo nuleisti kariuomenės vadui Noriega, net turėjo būti namų areštė.

Kariuomenė visuomet turi ginklus ir moka juos panaudoti prieš nepatinkamus civilius ir jų valdžią. Ir tai yra ne tik Centro Amerikos mažose valstybėse, bet ir visoje Pietų Amerikoje. Ten ispanai keliavo ne demokratijos įvesti, bet jų turtais pasinaudoti. Ir pasinaudojo indėnų turtais, palikdami tradiciją kariuomenės, kurios tėse ispanų elgesį.

Panamos kariuomenė buvo padaryta klusni iranki Noriega, nors daugelis žinojo, kad jis yra tarptautinis kriminalistas, buvęs šnipas, imas įsikišęs iš narkotikų pirklių, kurie siūnia per Panamą nuodus dideliu pelnu daryti. Dalis kariuomenės Noriegos klausė. Jo vadovybė generolai ir pulkininkai galejo naudotis pelnu, nors mažesniu kaip Noriega, bet dideliu kitų sveikatos sąskaiton. Jie taip pat žinojo, kad kariuomenė yra neliečiama, kariuomenė turi ginklus, kuriais gali grasyti geriausius krašto žmonėms. Ir jie grėsė Panamoje ne tik saviesiems, bet ir kanala saugojantiems šiaurės amerikiečiams.

Ar Panama po Šiaurės Amerikos invazijos ir išrinktojo prezidento Endaros grąžinimo jau pasikeis, tai šiandien dar sunku pasakyti. Tik visi Panamoje ir jos kaimynystėje žino, kad yra Šiaurės Amerikos skėtis, kuris dengia ne tik kanalą, bet ir visą valstybę, kuri dar ieško savo kelių. Išrinktas prezidentas galės netrukdomas valdyti, jei jis ir jo padėjėjai sugebės ekonomiškai sutvarkyti nualintą kraštą, jei net buvusių tarnautojų nepaliks be darbo ir be gyvenimo šaltinių.

Panašiai yra El Salvadore, kuriame komunistų partizanai jau daug metų kovoja prieš teisėtą valdžią ir kuriame kariuomenė yra aukščiau už prezidentą ir bet kokią civilinę valdžią. Amerika rėmė išrinktą po diktatūros prezidentą Jose N. Duarte, kuris kovojo prieš partizanų, bet bijojo paliešti kariuomenės tradicijas.

Išrinkus naują prezidentą Alfredo Cristiani, kariuomenės galia nebuvo ir nėra sutrumpdyta. Nužudžius šešis kunigus jėzuitus, tik Šiaurės Amerikos valdžiai spaudžiant, Cristiani įsakė suareštuoti vieną pulkininką, kuris karininkus ir kareivius, įvykdžiusius žmogžudystę. Bet, anot prof. Richard L. Millett, vienas dalykas suareštuoti, o kitas dalykas juos nubausti.

Tiek Salvadore, tiek kitose Centro Amerikos valstybėse kariuomenė neturi atsakyti už savo veiksmus, nors ir žiaurus, prieš civilius gyventojus. Greičiausia nebus nubausti ir šie nusikaltėliai prieš žmoniskumą. Jie laikosi kariuomenės galios, o prezidentas bijos tas galias paliešti. Nubaudus pulkininką ir jo padėjėjus, nors ir žmogžudžius, savo pretenzijas padarys kiti karininkai, nes bus

sulaužytos tradicijos, bus paliesta kariuomenės galia ir savarankiškumas. O jie turi ginklus ir gali juos panaudoti prieš patį išrinktąjį prezidentą ir jo sudarytą valdžią.

Nenuostabu, kad visose Centro Amerikos valstybėse, kaip Panamoje, Hondure, Salvadore, Nicaraguoje, prezidentai pamažu mėgina mažinti kariuomenę ir didinti sau palankią policiją, kuri priklauso tiesiog vidaus reikalų ministeriui. Ar taip bus padaryta Salvadore po šių aikių žudynių ir po daugelio žudynių, už kurias svetimos valstybės nereikalauja ataskaitos, tai klausimas. Gal tik baimė Jungtinių Amerikos Valstybių įsikišimo sustabdys kitus ginkluotus kariuos pasikėsinimo.

Galima užtikrinti, kad žmogžudiški kariai, kurie nužudė nieko nenusikaltusius jėzuitus ir jų šeimines su dukterimi, nebus nubausti. Greičiausia jie bus paleisti iš kariuomenės arba perkelti nežymion vieton, kad apie juos nežinotų nei svetimieji, nei savieji.

Didžiausia vieša opa šiuo metu yra Nicaragua. Dešimtį metų valdė diktatoriškai revoliucinė vadinamų sandinistų valdžia su savo pačių sudaryta kariuomene. Ji kovojo prieš buvusius savo draugus, kurie padėjo nuversti Somozos diktatūrą ir nužudyti jo ipėdinį, naująjį diktatorių Anastazio Somozą. Bijodami savo kaimynų ir prisitaikydami prie naujų vėjų Sovietų Rusijoje, kuri iki šiol rėmė sandinistus, paskelbė rinkimus ir juos pralaimėjo prieš „La Prensa“ dienraščio leidėją Violetą Barrios-Chamorro. Dabar ji bus prezidentė, išrinkus savo kabinetą, kovos parlamente su antrąja partija – sandinistų išlaisvinimo frontu, kuris bus opozicijoje.

Bet dabartinis diktatorius Ortega, pralaimėjęs rinkimus, išėjo naują prezidentę, kad nebus galima liesti kariuomenės. Žinoma visiems, kad sandinistų suorganizuota, Kubos ir Rytų Europos komunistinių partijų ištreniruota kariuomenė yra palankesnė sandinistams, negu naujai civilinei valdžiai, negu demokratijai, kurios Centro ar Pietų Amerikos dauguma valstybių dar nepažįsta ir nepripažįsta. Valdyti tegali tik kariuomenė pagal nuo seno likusias tradicijas ir pagal įsigytas galias ir turimus ginklus. Juk ginklai tam ir duoti kariuomenei, kad juos panaudotų prieš civilius arba tokius, kurie neva priešinasi kariuomenei...

Klausimas ir keliamas visoje Amerikoje, ar nauja prezidentė Chamorro sugebės sugyventi su kariuomenės vadais, kurie nebus palankūs nei jai, nei jos sudarytai valdžiai, nei išrinktam demokratiniam būdu parlamentui, kuriame ji turės daugumą. Gal ji sugebės savo viceprezidento ir kabineto padedama susidaryti policiją, kuri būtų naujai valdžiai palanki, kuri būtų prieš kariuomenės galias ir diktatūrą. Policija priklausys vidaus reikalų ministeriui, kuris nežinomas iki šiol, nebus greitai žinomas ir ateityje. Dėlto ir kyla klausimas daugelyje kraštų, kurie norėtų ir Centro Amerikoje ne karščiui pasirodymo, bet tikros demokratijos, tikro ekonominio kilimo ir tikro darbo noro, kurio dabar daugumas gyventojų neturi.

P. S.

PRIPAŽINIMAS DE FACTO IR DE JURE

Dabartinės Lietuvos atvejis „The Lithuanian Review“ leidinyje

JUOZAS KOJELIS

William J. H. Hough III, minėtos studijos autorius, ilgesnį laiką gyveno Vilniuje ir buvo Lietuvos prezidento Vytauto Landsbergio patarėjas tarptautinės teisės klausimais. Balandžio pradžioje, sovietams reikalaujant, jam teko iš Lietuvos išvykti. Kovo 23 Lietuvoje leidžiamame anglų kalba leidinyje „The Lithuanian Review“ Hough paskelbė straipsnį, kuris įneša daug šviesos į kai kam sunkiai suvokiamą Lietuvos tarptautinio pripažinimo klausimą. Straipsnis pavadinamas „The Republic of Lithuania: A Case for International Recognition“.

Išeities tašku svarstymui autorius pasiima išryškintą skirtumą tarp pripažinimo valstybės ir pripažinimo vyriausybės. Po I Pasaulinio karo atsikūrusi Lietuva de jure kitų valstybių buvo pripažinta tarp 1920 ir 1922 metų. Prieš užmezgimą diplomatinį santykių, tos valstybės Lietuvą pripažino de facto.

Per paskutinius prieškario du dešimtmečius išsivystė prievarta užimtų teritorijų pripažinimo doktrina ir tapo tarptautinės teisės normų integralia dalimi. „Todėl, kai Sovietų Sąjunga 1940 vasarą užpuolė Lietuvą pagal 1939 Molotovo-Ribbentropo paktų sutartį, paaiškėjo tautos atsisakė pripažinti ir Lietuvos aneksiją, ir taip vadinamos Lietuvos Sovietų Socialistinės Respublikos marionetinė vyriausybė, sudaryta Lietuvos teritorijoje“. Toms valstybėms, kurios laikėsi tarptautinės teisės ir atsisakė pripažinti sovietų įvykdytą Lietuvos paglemžimą, Lietuvos valstybė, kaip tarptautinės teisės subjektas, de jure paliko egzistuoti, bet de facto jau nebeegzistavo. Kai kurie teisėtos vyriausybės organai liko funkcionuoti užsienyje, k.t. atstovybės, konsulatai.

Problemos esmė

William Hough, nurodęs, kad kovo 11 Lietuvos Aukščiausioji Taryba Lietuvos teritorijoje atkūrė Lietuvos valstybę, pagrindinę šiuo metu mums aktualią problemą formuluoja taip: „Šiandien iškyla klausimas: ar šita dabartinė vyriausybė (valstybė visada naudojosi de jure pripažintu tes-

tinumu) kitos valstybės turėtų pripažinti de facto ar de jure?“ (pabraukimai Hough).

Atsakymui į tą klausimą Hough talkon pasikviečia žymų britų tarptautinės teisės mokslininką L. Oppenheim ir padaro tokią išvadą:

„Dabartinė situacija yra panaši į tą, kuri Europoje buvo po I Pasaulinio karo: Lietuva (jau dabar) turi vyriausybę, kuri yra nepriklausoma, ir efektingu autoritetu naudojasi beveik visoje teritorijoje; tačiau deryboms su Maskva esant prieš akis, (Lietuvos) vyriausybė dar nėra įgijusi, Oppenheim žodžiais, „pakankamo stabilumo“ ir dar neturi tvirtesnių perspektyvų kitiems pripažinimo reikalavimams, k.t. pajėgumą išpildyti tarptautines prievolės. Tad atrodo būtų nuoseklu, remiantis Lietuvoje įvykusiu aki-vaizdžiu laisvu apsisprendimu, de facto pripažinti Landsbergio vyriausybę. Logiška, kad nuo de jure pripažinimo galėtų būti susilaikoma, nes negalima dar pramatyti, ar dabartinė vyriausybė išsilaikys“.

„Aš manau“, toliau rašo Hough, „kad pasaulio tautos turėtų paremti p. Landsbergio vyriausybę ir suteikti de facto pripažinimą, kad galėtų būti atgaivintos ankstyvosios sutartys ir susitarimai. Jei derybos su Maskva būtų sėkmingos ir jei šiai vyriausybei pasisektų iš Lietuvos pašalinti sovietų valstybinius organus, tada būtų laikas de jure pripažinimui“.

Svarbu suprasti skirtumą

Paklausęs, „kodėl svarbu išlaikyti skirtumą tarp de facto ir de jure pripažinimo“, straipsnio autorius nurodo porą išdėmetinių priežasčių. Viena, vyriausybės pripažinimas yra politinis aktas, gi prievartinio teritorijos užėmimo nepripažinimas yra tarptautinės teisės nuostatas. Pritaikant „universalumo principą“ – kad bet kokią teritoriją kontroliuojanti valstybė automatiškai turi teisę pripažinti, tai teisę pripažinti tektų suteikti ir tai valstybei, kuri teritoriją užvaldo prievartos būdu ir ten sukuria marionetinę vyriausybę. Legalumo pripažinimas okupanto sukurtai marionetinei vyriausy-

bei ir iš to darymas sau pelno prieštarauja tarptautinės teisės principui, kuris nepripažįsta, kad neteisėtumas galėtų sukurti legalias teises – ex injuria jus non oritur.

De facto pripažinimo principas taip pat yra svarbus ta prasme, kad pripažinimą suteikusi valstybė gali jį atšaukti, jei pripažintoji vyriausybė yra nušalinama. Lietuvos atveju, rašo Hough, Landsbergio vyriausybės de facto pripažinimas suteiktų jai stipresnes pozicijas derybose su Sovietų Sąjunga. Tuo atveju, jei anti-demokratinės jėgos perimtų Vilniuje kontrolę, užsienio valstybės de facto pripažinimą galėtų atšaukti, pačios nepatirdamos politinių ar diplomatinį nepatogumų.

Išanalizavęs pagrindinius pripažinimo principus ir Lietuvoje susidariusią būklę, straipsnio autorius padaro tokią išvadą: „Svarbu, kad naujai Landsbergio vyriausybei, kuri buvo išrinkta laisvo apsisprendimo principu, būtų suteiktas de facto pripažinimas“.

Lygiai tokią pat sugestiją Baltų Laisvės lyga padarė Valstybės departamento diplomatai Curtis Kamman, kuris kovo 24 dalyvavo IX Žmogaus teisių konferencijoje Los Angeles.

Išvija laukia direktyvų

Tam tikras skaičius išvijos lietuvių, pakeiksnų prezidentą Bush dėl Maskvos savivaliavimo Lietuvoje, tarsi atlieka savo tautinės pareigas. Bet sena ištisintis sako: kad geriau uždegti vieną žvakelę negu keikti tamsą. Deja, konkrečiais pasiūlymais žvakes daugiau lietuvių kitataučiai, o ne tie, kurie prisimė pareigas tuo rūpintis. Senatorius John Glenn kelia mintį Lietuvos – Kremiaus konfliktą spresti Jungtinių Tautų pagalba, sen. Robert Dole – skirti kreditus valstybėms, kurios Maskvos dusi-namą Lietuvą aprūpins reikalingiausiomis prekėmis, minėtas William Hough – koncentruotis į Lietuvos vyriausybės de facto pripažinimą. Savo veikla ir rezoliucijomis žvakes degioja senatoriai – Armstrong, Riegle, Murkowski, kongresmanai – Durbin, Cox, Miller, Sarpalius, Dornan ir kiti. Iš lietuvių Lietuvos vyriausybei

Berlyno lietuviai reikalauja Lietuvai laisvės ir sako, kad okupantai turi išeiti. Nuotrauką atsiuntė Sigita Huth.

užsienyje pajėgiai atstovauja mūsų labai diplomatiškas diplomatas Stasys Lozoraitis, jr., kurį Amerikos lietuviai turėtų jausti pareigą moraliai ir materialiai paremti. Didelį darbą atlieka Lietuvos Religinė šalpa ir Liet. Informacijos centras, Baltų Laisvės lyga, LB direktorė Washingtonė.

Iš centrinių organizacijų, save veiksniais vadinančių, širėtyvų visuomenei neateina. Dalinė ištisintis iš šio teigimo taikytina Lietuvių Bendruomenei. Koks pasimetimas veiksmuose, ryšėja iš komunikato po III.31-IV.1 konferencijos. Ta komunikatą pasirašė PLB, JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės, Alta ir Vlikas. Komunikatas anoniminis. Nežinoma kokie asmenys toje konferencijoje dalyvavo, kokie klausimai buvo svarstyti, kiek tai konferencijai išleista visuomenės sudėtų pinigų ir kieno parašais komunikatas paskelbtas. Komunikatas nepasiūlo nė vienos idėjos, kuria visuomenė galėtų vadovautis, bet tik „didžiuojasi“ lietuvių tauta, „sveikina“ Lietuvos parlamentą, ministerių kabinetą, Landsbergį, Prunskienę ir t.t., „protestuoja“, „ragina“, „prašo“, „ispėja“. Padarytas vienas gar juokingas nutarimas: išteigta „išvijos lietuvių pirmininkų taryba“ ir sudarytas tos tarybos „prezidiumas“. Viešpatie Dieve, argi

penkių asmenų kolektyvui reikia dviejų asmenų prezidiumo? Iš tikro, mano nuomone, tie du prezidiumo nariai „veiksmų pirmininkų taryboje“ turėtų dalyvauti tik patariamuoju balsu, nes jų buvimas Amerikoje yra pripuolamybė; PLB ir VLIKas savo funkcijomis yra tiek pat surišti su Amerika, kaip ir su kitomis valstybėmis, kuriose yra lietuviškos bendruomenės. Pagaliau ar reikia dviejų dienų veiksmų konferencijos visuomenei painformuoti, kad sudarytoji taryba palaikys artimą ryšį su Lietuvos atstovu Washingtonė ir kad bendradarbiaus „Elta“ su JAV LB istaiga Washingtonė?

Demokratišku būdu išrinktam Lietuvos parlamentui paskelbus Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, Lietuvos parlamento ir vyriausybės įgaliojimas užsienyje automatiškai turėtų tapti vyriausiu politinės akcijos užsienyje autoritetu. Tam autoritetui turėtų subordinuotis Vlikas.

Kai pasaulis, sulaukęs kvapą, stebi įvykius Lietuvoje, mūsų veiksniai po dviejų dienų posėdžių pasiskardena su trafaletiniu pareiškimu, kuris pasirašiusioms organizacijoms garbės nedaro. Reikia apgailestauti, kad ir Lietuvių Bendruomenės atstovai nusileido prie kitų dviejų organizacijų stagnacinio lygio.

ŽALIASIS VELNIAS

JONAS RŪTENIS

Romanas

80

Toptelėjo galvon ir ūdrė. Apie ją jokių žinių – nieko negirdėjau. Tai kita puiki mergina. Kur ji būtų, tegul jai Dievas padeda. Kai atėjau į mūsų būsto centrą – visi jau buvo susirinkę.

– Vyrai! – tariau, ilgai galvojęs priejau išvadą, kad iš čia visi turime išeiti. Gaila palikti Leliūnus, bet nieko nepadarysi, taip reikia...

– Valio! Valio! Valio! – šūktelėjo visi. Aš nuste-bau. Mane net prėkaitas išpylė. Pasijutau išdidesnis. Ne toks sumukęs, kaip vakar, bebando visus nežinia palikti...

Nedelsdamas perdaviau visų išvykai reikalingus parengimus ir įsakiau ruoštis žygiui.

Išgyviom už trijų dienų. Paėję stabtelėjom ir dar kartą nostalgikškai pažvelgėm į trobelę...

14.

Po vargingos dviejų savaitų kelionės pasiekėm Kazimieraičio vadovaujamus dalinius. Mano vyrai, Kazimieraičio sprendimu, buvo paskirti į Žolelės vadovaujamą kuopą. Su Žolele susitikti neteko, nes su Kazimieraičiu tuoj pat turėjau išvykti į Kauno apylinkę, į visuotinio miško brolių pasitarimą. Keliavom abu naktį kaimišku vežimu, kurį turėjom perduoti vietinei partizanų grupei.

Juos sutikus sužinojome, kad visuotinas susi-

tikimas atidedamas. Ne visi vadai, dėl įvairių priežasčių, galėjo atvykti. Kazimieraičio įsakymu aš, vis dėlto, turėjau keliauti toliau ir siekti Kauno, nes esu numatytas ypatingom pareigom. Kokios jos, jis ir pats nežinojo. Pasirodo, kas jis nebuvo visų partizanų vadas – tokį buvo sutarta išrinkti visiems susirinkus. Kaip jam šiuo metu priklausę turėjau vykdyti jo įsakymus. Jis mažai kalbėjo. Norint ką nors sužinoti reikėjo pešioti kas žodis. Man pasakė, kad štabas iš jo reikalavęs apskratus vyro, buvusio Lietuvos kariuomenės karininko, kuriam bus pavesta ypatinga misija. Aš nors kariuomenėje išbuva arti penkių metų – jo nepažinau. Pasirodo, kad jis turėjo pulkininko laipsnį ir iš kariuomenės išėjęs atsargon jau kuris laikas. Veliau sužinojau, kad jis buvo išrinktas vyriausiu vadu. Juo išbuvo visa laiką iki partizanų daliniai, po vargų ir nesėkmių, be paramos išbuve miškuose keletą metų išsikirstė ir visa akcija likvidavosi.

Mano vežėjas buvo kaimietis. Jam buvo įsakyta mane pavežėti iki Aleksoto. Iš ten toliau keliausiu pėsčias. Apsinakvoti, pagal duotą adresą, reikėjo Žaliame kalne. Pasiekti Aleksoto pakraščius reikėjo trejetos valandų. Išvykom pavakariais. Vietoje turėjome būti apie aštuntą valandą. Vežėjas buvo senyvo amžiaus vyras, vykstas pas sergantį sūnų, nekalbus.

– Tamsta vyksti pas sūnų?
– Taip!
– Girdėjau serga?
– Prie mirties...
– Kuo?
– Džiova.
– Jis ligoninėje?
– Ne. Namuose.
– Vienas?
– Su žmona ir dviem vaikais.
– Ar seniai serga?

– Senokai.
– Kodėl jis ne sanatorijoje?
– Jis partizanas... – atsakė susirūpinęs tėvas. Daugiau nieko nebeklausinėju. Nieko nekleidau jį ir manęs. Kai priartėjome prie kryžkelės tarė:
– Tai čia. Turiu sukti į kairę. Tamsta esi Fredoje. Jutau, kad jis norėjo, kad aš kuo skubiau išsokčiau iš vežimo ir jis galėtų važiuoti savais keliais.
– Ačiū! Sudiev! Tegul Dievas visiems jums padeda – tariau atsisveikindamas. Paejęs nuo kelio mačiau, kaip senukas atsisuko ir peržegnojo tą pusę kurio aš nuėjau. Kaunas man buvo gerai žinomas. Po valandos aš jau žygiavau per Žaliąjį tiltą. Autobusu pasiekiau Žaliakalnį ir atsidūriau prie Saulės namų. Jau buvo dešimta valanda vakaro. Mano nakvynės vieta, pagal adresą, buvo nurodyta netoli Saulės namų – Obuolių gatvė. Tai dar nauja, negrįsta gatvė, apstatyta nedideliais namukais. Jie driekėsi iki pat Neries pašlaičių. Vienas namas buvo pažymėtas man įduoto adreso numeriu. Prieš pasibeldamas patikrinau savo kišenėje turimą mauzerį. Jį užsikliau už juosmens. Visame namelyje buvo tamsu. Pabeldžiau...
– Viešpatie!... Kas ten dabar už durų? Kas ten?
– Išgirdau moterišką balsą.
– Tai aš! Antanėlis! Taip man buvo įsakyta atsileipti.
– Kas?
– Aš! Antanėlis! – pakartojau.
– Antanėlis! – džiaugsmingai šūktelėjo moteris.
– Taip!
– Tu, Antanėli? Tarulis?
– Taip! – atsakiau nustebejęs. Balso nepažinau ir nežinojau kas mane vardu ir pavardę pasitinka. Duris atidarė jauna mergina ir puolė man į glebį.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

AUKŠTI SVEČIAI SEIME

I Amerikos Lietuvių Tautinės s-gos 21-mą seimą Bostone pakviesti ir atvyks vysk. Paulius Baltakis, Lietuvos atstovas Stasys Lazoraitis, Jr., Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Šimutis, Lietuvos garbės konsulas Vytautas Čekanauskas, Vliko pirmininkas dr. Kazys Bobelis ir kiti. Seimo programa gegužės 13 d. 10:15 val. ryto Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone šv. Mišias atnašaus ir pamokslą pasakys vysk. Paulius Baltakis. Apie dabartinę Lietuvos respublikos padėtį kalbės Lietuvos atstovas Stasys Lazoraitis, Jr., o Vliko uždavinius šiandien ir rytoj nušvies Vliko pirmininkas dr. Kazys Bobelis. Seime dalyvaus ir kalbės Rimas Matulis iš Lietuvos. Jo kalbos tema – Tautininkų sąjunga laisvėjančioje Lietuvoje.

Meninę programą seimo pokylyje gegužės 13 d. atliks sol. Janina Čekanauskienė iš Californijos, akompanuojant komp. Jeronimui Kačinskui, o taip pat rašytojas Antanas Gustaitis. Paskutinieji du iš So. Bostono.

Seimo rengimu rūpinasi vietos skyriaus pirmininko Juozo Rentelio vadovaujama komisija. Seimas vyks gegužės 12-13 dienomis Holiday Inn viešbutyje, Randolphe, tarp Bostono ir Brocktono. Svečiais visoje seimo programoje, o ypač iškilmingame jo atidaryme ir pokylyje gaus dalyvauti visi Bostono ir apylinkės lietuvių visuomenės.

Seimas – tai didelis įvykis vietos lietuvių gyvenime. Juo kreipiamas dėmesys ne tik i Tautinės sąjungos veiklą, bet taip pat i bendrą mūsų tautos padėtį bei lietuvių išeivijos paskirtį ir uždavinius paskutinėse pastangose atgauti Lietuvai valstybingumą, kuris jai Sovietų Sąjungos jėga ir smurtu buvo išplėstas 1940 m.

Diskutuojami apklausos rezultatai

Bostono ir apylinkės lietuvių balandžio 6-8 dienomis gausiai dalyvavo „Washington Times“ pravestose apklausoje klausimu: Prezidentas Bush turėtų pripažinti Lietuvos valstybingumą atstatymą ar ne?

Lietuviai Floridoje

St. Petersburg, Fla.

KNYGOS

„AŠ Kviečiu Jus“

Amerikos Lietuvių Katalikų moterų sąjunga per savo 75 metų gyvavimo veiklą ir veikla įvairiose srityse, visuomenėje, parapijose, politikoje ir kultūroje. Pietinė 76 kuopa kovo 11 d. suruošė supažindinimą su nauja kun. Kęstučio Trimako knyga „Aš kviečiu jus“.

Kun. Trimakas vietinėje Šv. Kazimiero misijoje laikė trijų dienų rekolekcijas. Po rekolekcijų dalyviai vyko i Amerikos Lietuvių klubo patalpas pietums. Po pietų klubo pirmininkas Antanas Gudonis pakvietė tarti žodį Moterų sąjungos vietinės kuopos pirmininkę Donna Kamm. Pirmininkė pasveikino gausią publiką ir pakvietė S. Stanienę

Paskelbus tos apklausos rezultatus, pasirodė, kad už Lietuvos pripažinimą pasisakė 7,048 balsavusieji, o prieš – Tik 619. Taigi, išeitų, kad apklausoje dalyvavo 7,667 asmenys. Šis skaičius sukelė vietos lietuvių visuomenėje diskusijas. Stebimasi, kad jis yra toks mažas. Juk vien lietuvių apklausoje turėjo dalyvauti šimteriopai daugiau. Jei visur lietuvių būtų įsijungę i tą apklausą tokiu uolumu ir organizuotumu, kaip Bostone ir apylinkėse, tai apklausos rezultatai tikriausiai būtų buvę žymiai imponantiškesni. Toliau lieka neatsakytas klausimas: Ar ši menka apklausos rezultatai nulemė lietuvių organizuotumo stoką ar visuomenės nesidomėjimas tais reikalais, kurie gali padėti Lietuvos klausimu? Kiekvienas atveju tai kelia rimtą susirūpinimą, kuris turėtų būti svarstomas visose lietuvių gyvenvietėse. Nepriklausomai nuo to, džiaugiamasi pasigėrėtinu balsavusiųjų už ir prieš santykiu Lietuvos naudai.

P. V.

„LAISVĖS VARPAS“

Vienintelė lietuvių greito viešo susižinojimo priemonė Bostono ir apylinkės lietuviams yra „Laisvės Varpo“ lietuvių radijo programa, perduodama lietuvių ir anglų kalba kiekvieną sekmadienį 9-10 val. ryto iš radijo stoties WCAV – FM 98. Jos vedėju yra Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402, telefonas: (508) 587-7209. Programos metu skubiais reikalais skambinti i radijo stotį telefonu (508) 587-9898. Žinias galima perduoti Faxu, skambinant telefonu: (508) 586-7209. Tuo tarpu telefonas ir Fax yra toje pačioje telefono linijoje, tad dėl žinių perdavimo Faxu reikia pirma paskambinti telefonu, prašant, kad būtų įjungtas Fax.

Seimo rengimu rūpinasi vietos skyriaus pirmininko Juozo Rentelio vadovaujama komisija. Seimas vyks gegužės 12-13 dienomis Holiday Inn viešbutyje, Randolphe, tarp Bostono ir Brocktono. Svečiais visoje seimo programoje, o ypač iškilmingame jo atidaryme ir pokylyje gaus dalyvauti visi Bostono ir apylinkės lietuvių visuomenės.

RENGINIAI

Gegužės 6 d. Brocktone kun. Alberto Abračinsko kunigystės 50 metų sukakties minėjimas.

Gegužės 6 d. 1 val. p.p. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje komp. Jeronimo Kačinsko kūrinių koncertas, rengiamas LB Bostono apylinkės.

apibūdinti kun. dr. Kęstučio knyga.

Po to pristatymo iškviestas kun. Trimakas tarti žodį kaip autorius. Jis labai prasmingai užakcentavo įvairias frazes, paragrafus iš žymesniųjų vietovių, kur informacija buvo labai išpūdinga.

Knygos pristatymui daugiausia darbo ir rūpesčio įdėjo naujoji kuopos fin. sekr. Valerija Lesčinskienė. Ji taipgi rūpinosi maistu per rekolekcijas. Jai padėjo visa valdyba.

Prieš programą kuopos narės vašinasi kartu prie rezervuotų stalų, paruoštų kuopos sekr. Angelės ir jos vyro Alfo Šukio, kuris jau ne pirmą kartą moterims patarnauja ir patalkininkauja. Moterų jam labai dėkingos, nes dauguma našlės.

Naują knygą greitai išpirkio. Autorius kun. Trimakas su visais sveikinosi ir knygas autografavo.

Koresp.

Jaunesnieji vaidintojai su režisierė Liucija Buivydaite-Ambrosini po Dainavos ansamblio folklorinio Joninių spektaklio „Kai papartis žydi“ kovo 25 d.

LIETUVA TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIME

JURGIS JANUŠAITIS

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos dvidešimt pirmasis seimas įvyks š.m. gegužės 12-13 d. Bostone. Tautinės sąjungos seimai vyksta kas dveji metai ir pasižymi savo originalumu ir programų bei jų svarstymų turiningumu. Ši sąjunga rodo gyvą veiklą ir atlieka nemažą gerų, reikšmingų darbų, suruošia prasmingų kultūrinių susitikimų. Tad neabejojama, kad ir šis šių metų seimas pasižymės savo gera programa, svarstymais.

Tautinės sąjungos pirmininkas dr. Leonas Kriaučiūnas pasakė, kad šis seimas bus istorinis. Jis vyksta jau Lietuvai paskelbus nepriklausomybę. Tad ir seimo svarstymų centre, be abejo, bus Lietuvos problemos. Bus giliau pažvelgta i Sąjungos veiklą šių dienų Lietuvos įvykių šviesoje, bus paieškoma būdų, kaip greitai ir konkrečiai padėti kovojančiai, nepriklausomybės pilno igyvendinimo siekiančiai

Lietuvai“. Šie svartymų punktai ypač šiuo metu aktualūs.

Seime dalyvaus Lietuvos atstovas Stasys Lazoraitis. Jis aptars Lietuvos respublikos padėtį šiandien. Tai labai svarbi tema. Lietuviškoji išeivija su nerimu ir rūpestiu kasdien seka įvykius Lietuvoje, yra įsijungusi i aktyvią propagandinę veiklą padėti Lietuvai, bandant įtaigoti kraštų vyriausybes, kongresus, senatus, spaudą, kad prezidentai pripažintų Lietuvą nepriklausoma respublika.

Taigi mūsų Lietuvos atstovas, be abejo, geriausiai jaučias Lietuvos dabartines problemas, seime ir aptars padėtį Lietuvoje ir kuo galėtume išeivija dar daugiau padėti.

Antras seimo kalbėtojas – Vyriausios Lietuvos išlaisvinimo komiteto pirmininkas dr. Kazys Bobelis. Vlikas išstius dešimtmečius budriai bandė dirbti ir kovoti, kad JAV vyriausybė nepripažintų Lietuvos okupacijos, itaigojo ir valdantių sluoksnius. Vliko pirmininkas aptars Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto uždavinius šiandien ir rytoj.

Įvykiai Lietuvoje, be abejo, keičia ir Vliko poziciją bei veik-

los metodus. Veiklą tenka derinti prie greitai besikeičiančių sąlygų pačioje Lietuvoje. Paieškoti taip pat efektingesnių būdų, kaip būtų galima prisidėti prie tėvynėje vykstančios sunkios, bet neatlaidžios kovos už Lietuvos nepriklausomybę.

Trečias seimo kalbėtojas – svečias iš Lietuvos, Tautininkų sąjungos pirmininkas Rimantas Matulis.

Lietuvoje atsikūrė ir naujai įsisteigė nemaža politinių partijų. Jų tarpe ir Tautininkų sąjunga. Svečias palies Tautininkų sąjungos uždavinius bei veiklą laisvėjančioje Lietuvoje. Tai bus dabarties padėties aptarimas. Seimas turės progos realiau pajusti kovojančios Lietuvos pulsą. Rimantas Matulis pareikš ir savus pageidavimus Tautinei sąjungai, siekiant visokeriopos paramos ir Lietuvos Tautininkų sąjungai.

Šios trys temos ir laikytinos seimo didžiuoju dėsniu. Seimas taip pat giliau pažvelgs ir i savo ateities veiklą bei nustatys ateities sąjungos veiklos planus bei liniją, palaikant kovojančią tautą.

Seimą praturtins iškilmingos pamaldos, kurios vyks Šv. Petro bažnyčioje, So. Bostone. Šv. Mišias aukoys vysk. Paulius Baltakis drauge su kunigais Albertu Kontautu ir Antanu Baltrušiu. Pasimels už tėvynės laimingą ateitį, už visus kovojančius savoje žemėje dėl Lietuvos nepriklausomybės.

Seimo metu įvyks ir nuotaiingas pokylis, kurio metu programą atliks mūsų žymūs poetais Antanas Gustaitis, solistė Janina Čekanauskienė, akomp. kompoz. Jeronimas Kačinskas. Pokylio programai vadovaus inž. Reda Veitaitė. Pokylio metu bus pagerbtas Vliko pirmininkas dr. Kazys Bobelis, o inž. Eugenijus Barčkus svečiais supažindins su Vliko pirmininku ir jo veikla.

Tautinės sąjungos seimui linkėtina našaus darbo, išsamių problemų svarstymų ir gerų nutarimų. Tautinės sąjungos skyrių atstovai atsivės ir savus siūlymus, aktyviai dalyvaus seimo darbuose ir tuo užtikrins seimo sėkmę.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS (312) 586-5959 (708) 425-7161

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

Parduodame greitai už didesnę kainą! Įkainojimas veltui! Perkame ir parduodame visose JAV valstijose. Išlavinti ir patyrę tarnautojai. MLS kompiuteris. Perkame-parduodame ir mažas ir didesnes nuosavybes. Vietinė įstaiga.

ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD. 6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629 (312) 767-6655 Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

HELP WANTED

OWNER OPERATORS 8 state regional trucker needs local and road trucks. Must speak FLUENT English. Call: 312-284-4620 or 1-800-582-3457

IEŠKO

Muz. Aloyzas Jurgutis ieško vargonininko darbo Skambinti 213-662-6197

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING Tel. 376-1882 ar 376-5996

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.

312-779-3313 KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%–20%–30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. – GA 4-8654

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS BELL BACE REALTORS INCOME TAX – INSURANCE 6529 S. KEDZIE 778-2233

MLS

BALYS BUDRAITIS Nemokamai įkainuoja jūsų namus.

Patarnauja nuosavybių pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. (312) 767-0600 arba (312) 778-3871. Adresas 6600 S. Pulaski Rd. One Stop Real Estate

MLS ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Realtor Nuosavybių pardavimas. Income Tax. 5953 S. Kedzie Ave. Tel. 436-7878

FOR RENT

Išnuomojamas 2 mieg. butas pirmame aukšte Brighton Parko apyl. Naujos grindys, nauji kilimai. \$300 mėn. Nuomininkas (tenant) moka už šilumą ir elektrą. Skambinti: (312) 523-1261

Išnuomojamos patalpos biizniui 71 & California apyl. Telrautis po 6 v.v. Tel. (312) 776-2929.

Išnuomojamas 3 kamb. butas Marquette Parko apyl., antrame aukšte. Su šiluma. Skambinti: 1-708-639-9153

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS Kreiptis i Hermis Deckys Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v. Kalbėti lietuviškai

VIRGILIJUS NOREIKA Nemorino

ALVYDAS VASAITIS Dirigentas

ARNOLDAS VOKETAITIS Daktaras Dulcamara

LIETUVIŲ OPERA

kviečia visus

G. DONIZETTI II v. opera

MEILĖS ELIKSYRAS

1990

Balandžio 28 d. 7:30 v.v. Gegužės 5 d. 3:00 v. p.p.

MARGARITA MOMKIENĖ Gianetta

AUDRONĖ SIMONAITYTĖ-GAIŽIŪNIENĖ Adina

ARVYDAS MARKAUSKAS Seržantas Belcore

MARIJANDAS MOTEKAITIS Akompaniatorius-chormeisteris

MORTON HIGH SCHOOL 2423 So. Austin Blvd. Cicero, IL 60650

Bilietai gaunami GIFTS INT. 2501 W. 71 St. Chicago, IL 60629 312-471-1424

Bilietus galima užsisakyti paštu čekį rašant LITHUANIAN OPERA CO. INC.

Autobusų bilietai gaunami ten pat.

NEW JERSEY, NEW YORK – „Lietuvos Atsiminimai“, pirmadieniais nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos nuo 7:30 iki 8 v.v. Dr. J. J. Stukas – direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

LIETUVA BUS NEPRIKLAUSOMA VALSTYBĖ

Vaclovo Jakučionio gimimo 85-sioms
metinėms (IV.22)

Nuostabus dzūkų kraštas, žydriomis ežerėlių akimis besizvalantis į dar žydesnę padangę, smėlėtas kalvas apsikaisęs kvapniais pušynais, pasipuošęs melsva Nemuno juosta. Tai čia – netoli Alytaus buvusioje gražioje Daugirdėlių sodyboje – išvydo pasaulį didelės Teofilės ir Stasio Jakučionių šeimos pirmagimis Vaciuksas. Jų šeima patyrė visas ateivių primestas Lietuvai negandas: tėvas liko gulėti Sibiro žemės platybėse, motina iš ten sugrįžo labai ligota. Likusi be šeimininkų sodyba labai greit visiškai sunyko, o neseniai negailestinga ranka nukirto ir paskutinį sodybvietę žymėjusį ažuolą...

Baigęs Marijampolės gimnaziją, Vaclovas Jakučionis įstojo į Kauno Vytauto Didžiojo universitetą studijuoti filosofijos, lietuvių kalbos ir literatūros, bet, kaip ir daugelis ano meto ūkininkų vaikų, atsisakęs eiti į kunigus, neteko tėvų paramos, todėl vertėsi lietuvių kalbos pamokomis, dirbo „Ryto“ administracijoje buhalteriu, rašė apsakymų novelės, bendradarbiavo publicistikos straipsniais „Židinio“ ir „Naujosios Romuvos“ žurnaluose, kitoje spaudoje, pats redagavo ir leido „Gintaro krašto“ žurnalą, buvo veiklus krikščionių demokratų partijos ir ateitininkų narys. 1936 metais Lietuvos banko direktoriaus Paknio paskyrimu, nebaisodamas studijų, atvyko į Šiaulius dirbti vyriausiu buhalteriu „Gubernijos“ alaus darykloje, kuri priklausė Lietuvos banko Šiaulių skyriui, ir čia dirbo iki 1944 metų. Prie „Gubernijos“ jis subūrė ir daugelį metų vadovavo „Makabi“ futbolo komandai, kuri ne kartą buvusi ir čempione, yra iškovojęsi ir Lietuvos futbolo taurę.

Po karo Vaclovas Jakučionis 14 metų dirbo Šiaulių geležinkelio apygardos vyriausiuoju o vėliau kitų geležinkelio įstaigų buhalteriu ir garsėjo sąžiningumu „nei sau, nei kitam“. Nors mūsų metu kažkam išgrobsčius visą jo turta, teko vėl pradėti gyvenimą nuo adatos ir siūlo, per didelį vargą išleido į aukštuosius mokslus abi dukras, neįsiskodamas papildomo uždarbio, nes visą laisvalaikį skyrė literatūrai, kraštotyrai, filatelijai ir retkarčiais žūklei. Išvertė ir lietuvių kalbą stambiais veikalais: Nekrasovo „Mirusį ežerą“, „Tūkstančio ir vienos nakties“ 6 tomus, pradėjo rašyti prisiminimų rinkinį „Ubagai ir ubaginė“. Su nepaprastu kruopštumu surinko 35,549 lietuviškas (nesulietuvintas) pavardes,

kurių kartoteka perduota Lietuvos lietuvių kalbos instituto žodynų skyriaus vardyno fondui ir ten labai gerai įvertinta. Tačiau velionis pats labiausiai vertino ir didžiausią savo sukurtą geležinkelio muziejumi, kurio sukūrimui, plėtimui, eksploatavimui, patalpų remontui ir lankytojų priėmimui paskyrė 15 paskutiniųjų savo gyvenimo metų ir visas kuklias savo santaupas (dirbo be atlyginimo visuomeniniais pagrindais).

Vaclovas Jakučionis buvo ūmaus, bet labai švelnaus dūkiško būdo, labai pareiingas ir labai tvirtų įsitikinimų. Kaip patikimam darbuotojui, jam buvo siūloma keltis į Vilnių ir dirbti Lietuvos geležinkelio vyriausiuoju buhalteriu su viena maža sąlyga, jei taps komunistų partijos nariu, tačiau išliko nepajudinamas, nes ne vienas partokratijos autoritetas nesugebėjo atsakyti į jo filosofinius klausimus apie dvasios ir materijos santykį, kodėl gyvyje gamtoje atsirado dvi skirtingos lytys ir kt.

Vaclovas Jakučionis buvo vienas iš tų žmonių, kurie tyliai ir kantriai dirbo tik iš pažiūros atrodantį pilką ir nereikšmingą darbą, bet jo svarba ne akimirksnį nesuabejojo, nes labai tvirtai tikėjo šviesia Lietuvos ateitimi. Štai jo ranka rašytas „Paskutinis žodis“ (Te est amen): „Lietuva anksčiau ar vėliau bus nepriklausoma valstybė. Tik ne tokia, kokia dabar yra, su savo vyriausybe, kariuomene ir apsaugomais rubežiais. Kaip bus sunku jai viską atstatyti! Kiek reiks lėšų tiems visiems reikalams! O savų pinigų, kuriuos užsienis vertintų, nebus, reiks juos auksu arba kitomis vertybėmis padengti. O iš kur visa tai imti? Juk patys žmonės turi padėti. Ir tas mano žiedas (šliūbinis), vienintelis daiktelis, kuris turi šokią tokią vertę, tegul tam reikalui bus paskirtas. Aš galvoju, kad reikėtų net tam tikrą fondą įsteigti, į kurį būtų dedama ir kitos brangybės, kitų asmenų, kurie panašios nuomonės būtų“. Iš rinkinio „Kai pats negali parašyti pabaigos...“ Kaip visa tai aktualu šiandien! Pamaštykime ir darykime, tik gal dar neskubėkime, kad neatimtų.

Vaclovas Jakučionis, nors ir labai sunkiai sirgdamas, liko ištikimas savo pareigai. Mirė 1986.III.18, nesulaukęs šių džiugų ir neramių dienų, kaip ir daugelis kitų kuklių jo vienuolių paskyręs savo gyvenimą tam, kad tos dienos kuo greičiau išauštų.

Albertas Griganičius

Laiškas

AR MES TURIME BŪTI DIPLOMATIŠKI LIETUVOS LABUI?

Lietuvių spaudoje paskutinėmis dienomis yra buvę reakcijų dėl ryšių su spauda. Du rašantieji („Drauge“ balandžio 14 d.) pareiškė nuomonę, kad, bekalbant su ne lietuvių spauda, nereikia iškelti mums artimas, bet gal skaudžias ar jautrias temas (pvz. nusišypsojimas dėl mūsų giminių iš Lietuvos apsilankymo „išdaigas“, pasitruošimas, kad mūsų politiška gal nepatyręs jaunimas iš Amerikos šiuo metu vertėjauja Lietuvos valdžiai, nes moka kalbas ir pan.). Nuo kovo 11 d. skaitome straipsnius JAV-bių laikraščiuose. Skaitome vedamuosius. Į viską stengiamės reaguoti. Reikia tik pažūrėti į „New York Times“, „Chicago Tribune“, „Chicago Sun-Times“ ir kitus laikraščius. Vedamųjų ir visokių skaitytojų nuomonės šiomis dienomis pasirodo laikraščiuose puslapiuose.

1988 m. „Editor and Publisher“ žurnale pasirodė straipsnis, kuriame 23 metų vedamųjų patyrimo turintis Bill Hall pareiškė nuomonę, kad laikraščiai, kurie provokuoja žmones, būna perkami. Vedamieji parašomi jau dieną iš anksto, prieš tos dienos įvykių aprašymus, bet kad vedamųjų komitetas („editorial board“) kartais yra per didelis ir užkliūna bedarant sprendimus. Jis teigė, kad vedamieji negali būti nuobodūs. Viena laikraščio išeitis, tai leisti vedamųjų autoriams pasirašyti. Pagal Hall, skaitytojai labai mėgsta pasirašytus vedamuosius. Į juos gali reaguoti.

O kaip mes turime reaguoti į provokuojančius vedamuosius, pvz. „New York Times“ balandžio 17 d. („Vilnius: Its Own Worst Enemy“)? Ar į „Chicago Tribune“ svečio „guest editor“ Alex Vardamis vedamąjį? Vieniems labai sekasi rašyti savo trumpus atsiliepimus. Laikraščiai juos spausdina. Kitiems nesiseka. Vieni moka kalbėti spaudos atstovams, t.y. nenuklystant nuo temos, trumpai išreiškia savo nuomonę, kiti nedrįsta ar jaučia, kad nemoka.

Bill Hall gal teigė, kad provokuojantys vedamieji pareikalauja provokuojančių atsakymų. Tačiau jis ne tik vedamųjų rašytojas, bet ir humoristas – gal jis kalbėjo nerimtai. Daug kas iš išeivijos lietuvių, su kuriais teko kalbėti šia tema, teigia, kad tai nėra į mūsų naudą. Congressman Richard Durbin truputį jau yra kalbėjęs šia tema savo kelionės į Chicago metu. Būtų įdomu susilaukti savo patyrusių žurnalistų, redaktorių, „lobbyists“ ir „public relations“ profesionalų nuomonių šiais klausimais. Kiekviena profesija turi savo etikos taisykles. Gal ir mums išeivijos lietuviams jų reikia

bekalbant ir rašant, reaguojant į įvykius ir pasisakymus.

Ar kas nors atsisakytų padėti lietuviams ar Lietuvai, jei yra gavę iššūkiančių ar neapgalvotą laišką dėl laiško ar pasisakymo tono? (Pvz. linkėti kokiame

nepalankiam politikui ko nors labai blogo ar negražaus). O gal laikraščiai ir politikai mėgsta provokaciją ir atsimeina tokius asmenis ar laiškus? Labai gvildintina tema.

A. Kubiliūtė

A.†A.

Agr. Salomėja Juozelėnaitė Šagamogienė

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė 1990 m. balandžio 23 d., 9 val. vakaro, sulaukusi 97 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Biržų apskrityje, Vabalninko vals., Deikiškių kaime. Amerikoje išgyveno 60 m.

Velionė buvo našlė a.a. Jono.

Laidotuviams rūpinasi Lietuvių Fondas.

Kūnas pašarvotas trečiadienį, balandžio 25 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, balandžio 26 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėti į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę draugai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A.

VLADUI ŠIMOLIŪNUI

mirus, žmonai STASYTEI, sūnams JUOZUI ir ROMUI, sesutei STASYTEI PETRUŠAITIENEI, jos vyrui PETRUI bei giminėms Lietuvoje reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu gedime.

Stefanija Baltušienė
Genė ir Tadas Baužai
Rima Kazėmekaitis-Roeseler
Onutė ir Viktoras Kazėmekaičiai
Ida ir Motiejus Tamulėnai
Stefa ir Zenonas Lukauskai

A.†A.

Ltn. VLADUI ŠIMOLIŪNUI

mirus, jo žmoną sol. STASĘ KLIMAITE-ŠIMOLIŪNIENĘ nuoširdžiai užjaučiame

Dr. J. Gudauskas su šeima

A.†A.

inž. JONUI DAMUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo dukterį ONĄ su šeima.

ALIAS Chicago skyrius

Mylimam Vyrui, Sūnui ir Broliui

A.†A.

VYTENIUI BIČKAUSKUI

mirus, jo žmonai GRACE su šeima, jo motinai ADELEI BIČKAUSKIENEI Lietuvoje, seseriai BIRUTEI ČIURIENEI su šeima ir broliams ALEK-SANDRUI ir ROMUALDUI su šeimomis Lietuvoje gilia užuojautą reiškiamo ir kartu liūdimė.

W. ir L. Beržinskai J. ir R. Mildažiai
A. ir D. Augūnai V. ir O. Vaitkai

Mylimam Vyrui

A.†A.

BALIUI PAKŠTUI

mirus, žmonai EMILIJAI, jos šeimai ir artimiesiems reiškiamo gilia užuojautą

Dalila Mackalienė
Birutė ir Kazys Sekmakai
Irena ir Leonas Sodeikai

DRAUGAS, trečiadienis, 1990 m. balandžio mėn. 25 d.

5

A.†A.

VLADAS ŠIMOLIŪNAS

Gyveno Dana Point, Ca., anksčiau Čikagoje, Los Angeles, Santa Monica. Mirė 1990 m. balandžio mėn. 16 dienos vakare, sulaukęs 76 m. amžiaus.

Gimė Jusėnų k., Pušaloto vals., Panevėžio apskr. Amerikoje išgyveno apie 33 metus. (Iš Vokietijos pirma buvo emigravęs į Argentiną).

Pasiliko giliame liūdesyje ištikima gyvenimo draugė ir žmona Stasė, sūnūs Romas ir Juozas su šeima, seserys Stasė Petrušaitienė su vyrų Racine, WI, Birutė Povilaitienė su šeima Vilniuje, mirusios sesers Felicitijos Stasiūnienės vaikai Panevėžyje ir kiti giminės.

Priklausė Amerikos lietuvių piliečių klubui, Susivienijimui Lietuvių Amerikoje, Kalifornijos lietuvių radijo klubui ir dirbo uoliai jų valdybose. Ėjo Kalifornijos lietuvių radijo laidų redaktoriaus-pranešėjo pareigas, sukūrė to radijo emblemą. Buvo Los Angeles Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkas. Daugelį metų pirmininkavo Ramovėnų sąjungai, buvo 1938 metų laidos Karo Mokyklos absolventas ir didelis žurnalo „Karys“ mėtojas.

A. a. Vladas Šimoliūnas paliko gražiausią sugyvenamo taktiško žmogaus pavyzdį. Los Angeles lietuvių, prisilegti jo sunkios ligos nelaimės, liūdi netekę to šviesaus nuostabios Aukštaitijos palikuonio.

Laidotuvės įvyks balandžio mėn. 21 d. iš Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos bažnyčios po pamaldų 9:30 v. ryto velionis buvo nulydėtas į Forest Lawn kapines.

Nuliūdusi pasilieka šeima, giminės ir artimieji.

GAIDAS–DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas – (1-312) 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas – (1-312) 476-2345
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas (708) 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. (1-312) 737-1213
11028 Southwest Hwy. – Tel. (708) 974-4410
9236 S. Roberts Rd. – Tel. (708) 430-5700

BUTKUS – PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas – (708) 652-1003

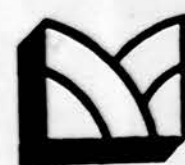
Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. (708) 652-5245

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00

Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

APLINK MUS

x Vysk. Antanas Vaičius, Telsių vyskupas, iš Lietuvos yra atvykęs į Ameriką. Chicago jis atvyksta trečiadienį, balandžio 25 d., FI. numeris 357 į Midway aerodromą 4:50 val. p.p. Vakare 7 val. vysk. A. Vaičius laikys šv. Mišias šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Apšistos Jėzuitų namuose. Penktadienį, balandžio 27 d., 12:35 val. iš Midway aerodromo išvyks į Los Angeles.

x Ariana Rastauskaitė yra atvykusi iš Argentinos ir Dainavos stovykloje dalyvavo kursuose, ruošiantis Lietuvių Jaunimo kongresui. Ji yra Argentinos jaunimo veikėja ir kongreso rengimo komiteto pirmininkė. Ariana Rastauskaitė už savo veiklą laimėjo Eugenijaus Kriaučiūno šeimos skirtą 1000 dol. premiją, kuri jai bus įteikta Chicagoje. Šiuo metu ji yra apsiėmusi Kamantų šeimoje Grand Rapids, Mich., o ketvirtadienį, balandžio 26 d., atvyksta į Chicago.

x Atsivėlėdamos į dabartinę padėtį Lietuvoje Lietuvos Dukters nutarė atsukti Pavasario balių, kuris turėjo įvykti gegužės 12 dieną. Tuo pačiu norima pažymėti, kad skiriamos draugijai aukos yra siunčiamos Lietuvos „Caritui“.

x Balandžio 27 d. 7:30 vakaro Balzeko lietuvių kultūros muziejuje įvyks Lietuvos ekonominių perspektyvų aptarimas. Pardu universiteto profesorius Feliksas Palubinskas skaitys paskaitą „Perspektiva ir Lietuvos ekonominė ateitis“. Prelegentas svarstys klausimą, ar Lietuvos ekonominis priklausomumas nuo Sovietų Sąjungos yra nepakeičiamas. Po to prof. Adolfas Damušis padarys pranešimą „Cemento pramonė Lietuvoje – palaima ar skriauda?“ Po vakaronės vaisės.

x Tik paliesk rankenėlę, ir „Kalba Vilnius“. Taip veikia naujieji automatiniai Grundig radijai. O gal norite sutaisyti vokišką radiją? Gradinskas, 2512 W. 47th Str., Chicago, IL. tel. 312-376-1998.

x Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Čikagos klubo valdyba, „Pavasario Žiedų“ Abiturientų Pristatymo pokylio rengėjos, prašo visus abiturientus/rinktis į Sabre Room salę, ne vėliau 4 v. p.p., š.m. balandžio mėn. 29 d.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. (708) 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x JAV Vidurio Vakarų apygardos metinis suvažiavimas bus balandžio 29 d., sekmadienį, 8:30 val. rytą Jaunimo centro mažojoje salėje. Suvažiavime turi dalyvauti visos apylinkių valdybos, revizijos komisijos, visi šios apygardos XII tarybos nariai ir apylinkių atstovai. Atskirų pakvietimų nebus siunčiama. Visų labai prašome dalyvauti suvažiavime. Darbotvarkė bus prie registracijos stalo. Suvažiavime kalbės „Pasaulio lietuvių“ red. Bronius Nainys apie dabartinę Lietuvos padėtį. Pranešimų laukiamie iš Wisconsin apylinkės Vyt. Janušonio ir Omahos ap. pirm. Alg. Antanėlio. Pranešimą duos „Lithuanian Hot-Lines“ vadovai. Lietuvių visuomenė taip pat kviečiama.

x Kovo pradžioje lankėsi Philadelphia Kauno Medicinos instituto studentai, paskui jie lankėsi Washington, D.C. Kauno studentai pareiškė savo nuomonę apie pasaulinę taiką. Tai pirmas toks apsiėjimas mokslo įstaigų studentais ir mokslas įstaigų skirtingų pažiūrų.

x Marijos Nekalto Prasiidėjimo seserų rėmėjų valdyba ir tartininkės susirinko balandžio 19 d. Balfo patalpose aptarti metinės vakarienės renginio reikalus. Vakariene Marijos seserų vienuolijai ir jų darbams paremti rengiama sekmadienį, gegužės 20 d., Jaunimo centre.

x Lietuvių operos valdyba savo choro sustiprinimui pakvietė iš Lietuvos keturis tenorus, kurie šį trečiadienį atvyksta į Chicago. Valdas Lazauskas, Petras Paulavičius, Romanas Povilaitis ir Jonas Smagurskas dainuos Donizetti operos „Meilės eliksyras“ spektakliuose.

x Virginia Gureckienė, Windsor, Conn., A. Stanevičius, Ontario, Kanada, R. Bielkevičius, Brockton, Mass., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 12 dol. auką. Labai dėkojame.

x John Shatas, Waterbury, Conn., „Draugo“ rėmėjas, už kalėdines korteles ir kalendorių bei spaudai paremti atsiuntė 50 dol. su priedu: „...tegu mūsų spauda klesti laisvajame pasaulyje, kartu linkiu daug sėkmes tiems, kurie skaito ir ją palaiko“. Labai dėkojame už paramą ir mielus žodžius.

x Pirkime vieno arba dviejų butų namą vakarus nuo California Ave. link Midway aerodromo. Skambinti: (312) 434-8235.

x JUOZAS BACEVIČIUS, namų pirkimo ir pardavimo atstovas. Greitas ir tikslus patarimas. Nemokamas namų įvertinimas. Skambinti: BELL-BACE RE, tel. 778-2233.

x Lietuvių Opera šiais metais stato Donizetti operą „Meilės eliksyras“. Premjera – šeštadienį, balandžio 28 d., 7:30 v.v. Antras spektaklis – taip pat šeštadienį, gegužės 5 d., 3:00 val. p.p., Morton High School Auditorium, 2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL. Bilietai gaunami Gifts International, Vaznelių prekybos, 2501 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-471-1424.

x Ieškoma vedusių pora prižiūrėti lietuvių visuomeninės veiklos pastata New York. Alga ir butas. Kreiptis raštu: DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629, Skelbimų Skyrius, Nr. 250.

x Kard. Joseph L. Bernardin, Chicago arkivyskupas, parašė laišką Lietuvos kardinolui V. Sladkevičiui, pritardamas Lietuvos siekimui laisvės. Chicago kardinolas remia Lietuvos dvasininkų pastangas auklėti dorai savo žmones laisvei.

x Elizabeth Gubaragis ir Algis Abramikas, abu iš Chicago, Ill., buvo atvykę į „Draugą“ kartu su giminačiais Milda Budriene ir Vytautu Steponavičium iš Lietuvos, lankėsi redakcijoje ir administracijoje, susipažino su spaustuvių dienraščio ir knygų spausdinimo technika. Ta proga E. Gubaragis paaugojo ir 20 dol. „Draugui“. Nuosirdus aciu.

x Sigito Petro Vaznelio iš Villa Park, Ill., ir Rūtos Elenos, Naumaitės, Livonia, Mich., vestuvės bus šį šeštadienį, balandžio 28 d., Dievo Apvaizdos bažnyčioje, Southfield, Mich. Sigitas yra jauniausias Natalijos ir sol. Jono Vaznelių sūnus, o Rūta – Česlovo ir Juozo Naumų dukra.

x Margutis kviečia balandžio 29 d. 3 val. p.p. atsilankyti į Jaunimo centrą, kuriame Paltnai atliks estradinę dainų koncertą. Bilietai gaunami Vaznelių parduotuvėje ir Margutis raštinėje.

x Vliko-Elto informacijos įstaiga Washington, DC, kviečia studento ar vyresnio amžiaus jaunuolį ar jaunuolę atlikti stažą šioje būstinėje šią vasarą. Darbas tęsiasi tarp dviejų su puse ir trijų mėnesių. Skambinkite arba rašykite Vliko - Elto reikalų vedėjai Janinai Čikotienei: Elta Information Service, 1609 Connecticut Avenue, NW Suite 400, Washington, DC 20009. Tel.: 202-667-1980 arba 202-332-1993.

x Ieškoma Ona Brazaitytė, gim. 1899 m. Marijampolės apskr., Girininkų km. Gyvenusi New Yorke. Ieško: Vincas Brazaitis, Lithuania, Kaunas 233043, Gvardiečių 98-72.

x SPRANDINĖ (palendvica), SKILANDIS, rūkytos dešros aukštos kokybės Lietuva – \$84.00. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x MAISTO DEFICITAS LIETUVOJE Prieš išvykdam aplankyti savo artimuosius Lietuvoje nepamirškite pasirūpinti deficitiniu maistu. Už \$100.00 „Žaibas“ pristatys jūsų nurodytu adresu Lietuvoje 4 kg. lietuviško skilandžio, 2 kg. „Žalgirio“ dešros, 2 kg. „Suvalkiečių“ dešros, 1 kg. „Sodžiaus“ dešros, 1 kg. filė plėvelėje. „ŽAIBAS“ 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457, tel. (708) 430-7272.

x Patria dovaninių prekių ir elektronikos parduotuvė Chicagoje ir St. Petersburg Beach, FL, rasite lietuviškų prekių bei 220 voltų elektronikos ir kitų. Lietuvoje pagedaujamų reikmenų didelį pasirinkimą. Priimam užsakymus ir iš kitų miestų. Siunčiame prekes į Vilnių kargo oro linija. Tel. 312-778-2100.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

x Nebrangiai parduodame Lietuvoje naujus automobilius LADA ir VOLGA, naudotas amerikietiškas mašinas, namus. Keičiame dolerius į rublius arba pristatome dolerius į Lietuvą. Pervedame palikimus. Skambinti: Ažuolui 312-434-8618.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Jonas Minelga

SUDIE

Sudie, mažasis mano broli! Tave mylėjau – pats žinai, Kai nešė mus į žydą toli Aukšinės pasakos sparnai.

Širdim tau kūriau naują dainą Apie pavasarius žalius, Kur saulutėlė gulti eina, Kur laumės girdo žirgelius.

Buvai man geras metų metais, Nėgnaibei nosies nei barzdos, Kai kieme žaidėme kvadratais Ar karan jojom ant lazdos.

Sudie! Eliuos tau Nemunelis, Sukurs Žitkevičius dainą, Kol susitiksim mudu vėlai Anapus tolių mėlynų.

Šis paskutinis a.a. Jono Minelgos eilėraštis, skirtas jo mylimiems „Tėvynės žvaigždutės“ skaitytojams, buvo parašytas prieš pat poeto mirtį.

Piešė Simona Pulikaitė Marquette Parko lit. m-las 8 sk. mok.

VĖZYS

(Lietuvių tautosaka)

Dievas, sutvėręs visatą ir visus gyvulius, atsisėdo pailsėti ir pasidžiaugti savo darbu. Bežiūrėdamas į savo kūrybą, pamatė padaręs ne taip, kaip buvo numatęs. Visi gyvuliai buvo be akių.

Stumdėsi jo sutvėrti gyvuliai ir kumštėmis mušė, nuolatos klupo, didesnieji mindžiojo mažesnius, užsigaudo ir medžių kamienus.

Dieve, oi, Dieve! Kodėl mus sutvėrėi? Geriau būtų mums pasilikę molio gniužulų, neįtūrūs ne kaip dabar, kad turime ropinėti ir stumdytis!

Neverkite, mano sutvėrimai! Duosiu jums ir šviesą, – tarė Sutvėrėjas, ir, kadangi, nedaug laiko buvo likę iki šeštadienio, Dievas skubėjo dirbti akis.

Visi gyvuliai apstojo Dievą, stumdėsi vieni su kitais, norėdami kuo greičiau įgyti šviesą.

Kuris šviesą gavo, tas Sutvėrėją garbino ir džiaugėsi visatos grožybėmis, o tie, kurie dar akių neturėjo, dar arčiau grūdosi prie Sutvėrėjo, reikaudami:

– Viešpatie Dieve, man akis duok! Sutvėrėjau, manęs neužmiršk!

Už visus gyvulius garsiau rėkė vėžys. Jis be paliovos ropinėjo apie Dievą, kabinėjosi į Jo drabužius ir prisipyręs reikalavo akių.

Nors Dievo kantrybė yra neapibrėžta, bet šį kartą Jis jos

PERSIKRAUSTANT

Paliksim namelį, Kur žaidėm, kur krykštėm. Sudie pasakysim Dienom vakarykštėm.

Pažvelgiam į gatvę – Jų lakstėm, jų mynėm, Sodelis aidėjo, Beskraidant sūpynėm.

Susėdom vėžiman Ir žiūrėm – nuo skruosto Nuliūdus Rasytė Jau ašarą šluostė.

Jonas Minelga

Red. Šis J. Minelgos eilėraštis tinka tam momentui, nes poetas 1990.IV.13 iš šios žemės persikėlė amžinybėn. Jis mylėjo jaunimą ir jam daugiausia savo eilėraščių skyrė. Nemažai naujų sukūręs, atsisėdavo „Tėvynės žvaigždutėi“. Jaunimas turėtų jo nepamiršti, bent maldose prisiminti. Užuojauta artimiesiems!

LAISVĖS TROŠKIMAS

Lietuva mano mintyse yra kaip ir laisva.

Lietuvoje laisvai galima iškelti mūsų tėvynės mylimą trispalvę vėliavą ir giedoti mūsų tautos himną. Gedimino pilyje plevėsuoja trispalvė. Tikrai nemaniau, kad aš matysiu šią dieną. Lietuviai meldžiasi Vilniaus katedroje, kuri buvo atimta prieš 40 metų. Lietuvių kalba – valstybinė kalba.

Lietuva pasikeitė per 10 mėnesių. Dar pernai vasario mėnesį buvo įvestas karo stovis Lietuvoje. Aš kartu su visu autobusu važiuavau į mūsų valstijos sostinę (Ottawą) demonstruoti prieš Sovietų ambasados. O dabar lietuviai gali laisviai demonstruoti prieš komunistų partiją.

Šitie visi išpūdziai mane įtikino, kad tikrai vieną dieną mūsų mylima Lietuva bus laisva ir aš ten galėsiu nuvykti.

Gintaras Karasiejus, Toronto Maironio aukšt. lit. m-las mok. (Jubiliejinis leidinys)

MANO VELYKOS

Kai Velykų rytą aš atsikėliau, prie savo durų radau krepšuką šokoladinių saldinių, kuriuos man atnešė kiškis. Nuėjau į valgomąjį. Mes mušėme margučius ir sudaužytus valgėme. Man labai patiko šių metų Velykos.

Vilija Sekaitė,

Aš numarginau daug margučių. Gavau daug žaislų ir daug šokolado. Kai nuėjau miegoti, tada kiškis atėjo.

Jonathan Dador, I sk. Los Angeles šv. Kazimiero lit. mokykla (Jubiliejinis leidinys)

GALVOSŪKIONR. 127 ATSAKYMAS

Piešinys sudarytas iš raidžių: PARROT. Paukščio vardas papuga.

GALVOSŪKIO NR. 128 ATSAKYMAS

Galutinis uždavinio sprendimas – 1846.

GALVOSŪKIO NR. 129 ATSAKYMAS

Batai ar sandaliai buvo nešiojami be kojinių. Sandalių pagrindas buvo storos odos padas, pritvirtintas odiniais raiščiais, kurie buvo surišami viršuje pėdos arba apvyniojami aplink kojos gurnelius. Tolimesnių kelionių batai turėjo storus padus, o vietinio vartojimo sandaliai buvo gaminami iš minkštos gyvulių odos, kartais iš palmių medžių žievės.

Žmogus įėjęs į kambarį, turėjo nusimauti batus ir kojas nusiplauti. Viduje vaikščiodavo basi. Kartais ir lauke nenešiodavo batų. Kai būdavo liūdesio valandos (mirus žmogui), visi būdavo basi. Toks apavus buvo vartojamas todėl, kad klimatas visada buvo šiltas.

GALVOSŪKIO NR. 130 ATSAKYMAS

Lėktuvus turėtų skristi 1224 kilometrus per valandą greičiu.

GALVOSŪKIS NR. 146 (Žiūrėkite piešinį)

Silvija nori susitikti su Henriku. Yra penki keliai, nežino kuriuo eiti. Padėkite jai. (5 taškai)

GALVOSŪKIONR. 147 (Žiūrėkite piešinį)

Šiškšnsparnis surado seną, išpuvusiu viduriu medį. Jis sugalvojo čia apsigyventi. Padėkite jam surasti išėjimą iš to medžio. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 148 (Žiūrėkite aritmetikos uždavinį)

$() - () + () = 5$
 $() \times () + () = 5$
 $() - () \times () = 5$

Vietoje skliaustelių įstatykite skaitlines, kad atlikus nurodytus veiksmus gautume 5. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 149

Dviejų tremtinių, iš Lietuvos ištremtų Rusijon, berniukai kartą atvyko prie didelės upės. Čia berniukai persiskyrė. Vienas liko Europoje, o antras vartimė persikėlė į Aziją. Abu berniukai ėjo palei upės tėkmę dešimt kilometrų, tyrinėdami upės krantus. Kurios upės krantus tyrinėjo berniukai? (10 taškų)

GALVOSŪKIS NR. 150

Viename mieste buvo 12 aukštų daugiabutis namas. Dvyliktame aukšte gyveno žmogus, kuris turėjo kažkur tarnybą. Kiekvieną popietę jis grįždavo namo. Iplidavo į namo keltuvą, paspausdavo 8 numerį. Iplidavo aštuntame aukšte ir plidavo laiptais keturis aukštus iki 12 aukšto. Keltuvą buvo tvarkoje – nesugedęs, keldavo žmones iki 12 aukšto. Uždavinys: kodėl tas žmogus nepasikeldavo keltuvu iki 12 aukšto, o išplidavo 8 aukšte ir pėsčias plidavo laiptais iki savo buto, kuris buvo 12-me aukšte? Kas teisingai įspės šią mįslę – gaus 10 taškų, o už įvairias kitas nuomones – 5 taškų.